

1895-10-08

AFSENDER

Emil Hannover

MODTAGER

Johan Rohde

FAKTA

Dokumenttype:

Brev

Sprog:

Dansk

Omtalte personer:

Peter Magnussen

Arkivplacering:

Den Hirschsprungske Samling

DOKUMENTINDHOLD

Hannover kunne ikke nå op forbi Rohdes atelier idag, og kan sandsynligvis heller ikke nå det den følgende dag. Han bebrejder Rohde, at han kun sjældent får lov til at se dennes værker. Han forsikrer Rohde at hans værker er iblandt de bedste der bliver frembragt på den hjemlige kunstscene, og at hans hårde selvkritik er uberettiget.

TRANSSKRIFTION

8/10. 95

Kære – lidt sære – Ven,

I dag var det mig umuligt at komme paa den Tid, De opgav mig. Og i morgen vil det vist knibe svært. Heller ikke véd jeg jo, om Permesso'en gælder ogsaa for imorgen.

Hvorfor faaer jeg saa uendelig sjældent Lejlighed til at stifte Bekendtskab med Deres Arbejder? Hvorfor har De af disse en saa beskeden Opfattelse, at De nægter andre den Glæde at se dem? De véd, jeg ikke egentlig er nogen Smigrer, og De vil tro mig paa mit Ord, naar jeg siger Dem, at jeg har været noget bitter paa Dem just for dette, at jeg aldrig maatte se, hvad De gjorde. For De er dog en af de faa herhjemme, hvis Stræben jeg stedse er parat til at følge med den mest lysvaagne Opmærksomhed.

[2]

Og det ikke blot for vort gode gamle Venskabs Skyld, men fordi jeg føler mig overbevist om, at De og det, De frembringer, hører til det gedigneste, som er herhjemme. De udstillede næsten intet sidste Gang, og jeg havde næsten glemt de Egenskaber, som udmærker Deres Kunst,

da jeg i Aftes forefandt Deres Lito-
grafier. Jeg syntes, at Peter Magnussen
var altfor vinklet i Hovedet, og jeg
havde ogsaa Indvendinger at gøre
mod et hist eller her paa de andre
Blade. Men alt i alt, sagde jeg til
mig selv, hører dog disse Ting og
Rohdes andre til det kraftigste og
Levedygtigste, som frembringes i
disse Aar i "dette Land".

Deres Beskedenhed, som desværre
er ægte nok, er visselig en Dyd, men
den nærmer sig lige saa visselig til
at blive en Fejl, naar den avler
saa dræbende en Selvkritik, som
den, der er Skyld i, at ingen faaer
Andel i Deres Arbejder, Om disse lykkes

[3]

for Dem eller ej: jeg vilde dog gjerne altid se dem,
og det er ofte faldet mig svært ikke at paatrænge
mig Deres Værksted, som De saa haardnakket har
holdt lukket for mig.

Jeg har ønsket mig saa tidt, jeg kunde komme Deres
Mismod til Livs. De sætter jo ellers nogen Pris
paa min Dom; hvorfor vil De saa lukke Deres
Øren for mig, naar jeg nu giver Dem disse Ord med
paa Rejsen: at De er af de bedste, de aller bedste, at
De skal være glad og stolt over at være den, De er,
lykkelig over ikke at være ældre, end at De endnu kan
have Udviklingsmuligheder i Dem, lykkelig ogsaa over
ikke at ... være mellem de allerværst situerede,
lykkelig fremdeles ved at have gjort Ga.. Gavn og fremdeles

[4]

at kunne gøre Gavn i Kraft af
Deres gode Hoved og retskafne Hjærte,
lykkelig over at have gode Venner,
for hvem De er dyrebar, og legio
af Bekendte, som agter og respekterer
Dem.

Se: denne Snaps af ren og uforfalsket

Sandhed skænker jeg for Dem i det
Haab, at den skal styrke Dem en
Smule paa Deres Langfart. Men jeg
forsikrer Dem, jeg har ikke maattet
brygge paa den, for at brygge den.
Hvad jeg har skrevet her i Hast,
er ikke andet end, hvad jeg har
tænkt, jeg burde sige Dem, saa
ofte jeg mødte Dem mismodig
og nedslaaet.

Deres hengivne

Emil Hannover

$\frac{8}{10}$. 95

Kære - lidt søre - Ven,

I dag var det mig iøvrigt at
komme paa den Tid, De opgav
mig. Og imorgen vil det vist
kunne svare. Heller ikke vil
jeg jo, om Permessio' en gælder
ogaa for imorgen.

Hvorfor faar jeg saa uendelig
gjældent Lighed til at stifte
Bekendtskab med Deres Arbejde?
Hvorfor har De af disse en saa
berøstet Opfattelse, at De næsten
andre den Glæde at se dem? De véd,
jeg ikke egentlig er nogen Smigler,
og De vil tro mig paa mit Ord,
naar jeg siger Dem, at jeg har
været noget bitter paa Dem just
for dette, at jeg aldrig maatte se,
hvad De gjord. For De er dog en af
de saa herlige, hvis Strøben
jeg steds er parat til at følge med
Dem mest hyrlynde Opmærksomhed.

og det ikke blot for vort gode gamle
Venstabs Skyld, men fordi jeg føler
mig overbevist om, at De og det,
De frembringer, hører til det guld-
neste, som er herlige. De ind-
stilled næsten intet sidste Gang,
og jeg havde næsten glemt de Egen-
skaber, som indmærker Deres Kunst,
Da jeg i Aftes forefandt Deres Lito-
grafier. Jeg syntes, at Peter Magnussen
var allfor vinklet i Hovedet, og jeg
havde ogsaa Indventinger at gøre
mod et hist eller her paa de andre
Blade. Men all i alt, sagde jeg til
mig selv, hører dog disse Ting og
Rohdes andre til det kraftigste og
levendigtigste, som frembringes i
Dette Land."

Deres Beskedenhed, som derovfor
er ofte nok, er visselig en Dygt, men
den nærmer sig lige saa visselig til
at blive en Tugt, naar den avler
saa Drebeend en Selokritik, som
den, der er Skyld i, at ingen faar
Andel i Deres Arbejder. Om disse lyktes

for Dem eller ej: jeg vilde dog gerne altid se Dem,
og det er ofte faldet mig ind i tankerne at præterunge
mig Deres Værested, som de saa haardt og varmt har
holdt til mig.

Jeg har ønsket mig saa tit, jeg kunde komme Deres
nærmest til Livs. De sætter jo dog ellers nogen Pris
paa min Døds; hvorfor vil de saa lide Deres
Åren for mig, naar jeg nu giver Dem disse Ord med
paa Rejsen: at De er af de bedste, de aller bedste, at
De skal være glad og stolt over at være dem, de er,
lystelig over ikke at være ældre, end at de endnu kan
have Udviplingsmuligheden: Dem, lystelig ogsaa over
ikke at være mellem de aller ^{gavne} værste situerede,
lystelig fremdeles ved at have gjort ~~gode~~ og frugtbare

50.

at kunne gøre Gavn i Kraft af
Deres gode Hoved og rettskafne Hjerte,
lyskulig over at have gode Venner,
for hvem De er dyrebare, og læg
af Bekendte, som ofte og respekterer
Dem.

Se: denne Snaps af ren og uforfalsket
Sandhed skænker jeg for Dem i det
Naab, at Dem skal stige Dem en
Smule paa Deres Langfart. Men jeg
forsikrer Dem, jeg har ikke maattet
brytte paa dem, for at brygge dem.
Hvad jeg har skrevet her i Naab,
er ikke andet end, hvad jeg har
tænkt, jeg burde sige Dem, saa
ofte jeg møtte Dem uis motig
og udskaet.

Deres hengivne

Emil Mannover